

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3185/2019. (VII. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.634.920/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2018. december 28-án az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben, illetve a 2019. március 26-án benyújtott indítvány-kiegészítésében kérte a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.634.920/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az véleménye szerint ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikkével.
- [2] 2. Az indítványozó, egy budapesti kerület lakosa 2017 januárjában birtokvédelmet kért a kerületi jegyzőtől, mivel állítása szerint 2016 nyarán akkori férje, akivel szemben korábban beadta a bontókeresetet, az indítványozó által használt, de a férje 1/1 tulajdonában álló házba legalább két alkalommal az engedélye nélkül bement, és onnan különböző ingóságokat vitt el, köztük a ház fűtését biztosító gázkazánt is. A jegyző a kérelmet elutasította, mivel nem találta bizonyítottnak, hogy a férj valóban ingóságokat vitt volna el a házból.
- [3] 3. Az indítványozó felperesként a jegyzői határozattal szemben keresetet nyújtott be a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bírósághoz, mely alapján az elsőfokú bíróság a jegyzői határozatot megváltoztatta, az akkori férj mint alperes birtokháborítását megállapította, és kötelezte azt az elvitt ingóságok visszaszállítására, így a gázkazán visszaszerelésére is. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperes közti életközösség 2014 őszén szakadt meg, majd 2014. december 1-jén egy SMS-váltás során az alperes beleegyezett abba, hogy a felperes, illetve közös kiskorú gyermekük kizárólagosan használhassa az alperes férj tulajdonában álló ingatlant. Mind a felperesnek, mind az alperesnek volt emellett egy-egy másik, saját tulajdonú ingatlana is. 2016. július 16. és 2016. augusztus 12. között, amikor a felperes gyermekével és más rokonaival külföldre utazott, a szomszédok tanúvallomása szerint az alperes legalább két alkalommal – a felperes előzetes értesítése és engedélye nélkül – járt a házban, és elvitt számos berendezési tárgyat, köztük a gázkazánt is. Az alperes e cselekmény megvalósítását tagadta, ám az alperest utánfutóval ingóságokat elszállítani látó szomszéd tanúk, valamint a házba 2016. augusztus 13-án a felperessel együtt megérkező, a házat üresen találó felperesi unokatestvér vallomásai alapján a bíróság bizonyítottnak találta azt, hogy az alperes vitte el a házból a hiányzó ingóságokat, melyeket azonban – a gázkazán kivételével – a bíróság nem nevesített, és azok értékét sem határozta meg. Emellett számos, a vitatott cselekménnyel közvetlen kapcsolatban nem álló, a felek közötti viszony megromlását előidéző tényt állapított meg, amelyekre azonban bizonyítást nem vezetett; a felek közös kiskorú gyermekével készült beszélgetést tartalmazó hangfelvételt pedig (melynek a bizonyítékok közé való felvételét az alperes kérte, arra való hivatkozással, hogy az bizonyítja, hogy a gázkazánt nem ő, hanem az akkori feleségét korábban költöztető fuvarozó szállította el) a bizonyítékok köréből kirekesztette. Összességében arra a jogi következtetésre jutott, hogy a bizonyítható tények alapján a felek közti megállapodás értelmében a felperes kizárólagos használatában álló ingatlanba az alperes a felperes távollétében legalább kétszer bement, onnan ingóságokat vitt el egy utánfutóval, amely cselekmény tilos önhatalomnak és birtokháborításnak minősült.
- [4] 4. Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, mely alapján a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 44.Pf.634.920/2018/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította. A törvényszék szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg, így a levont jogi következtetései is megalapozatlanok. A másodfokú bíróság ítélete által megállapított tényállás értelmében a házassági bontóper során 2016 júliusában meghozott, ideiglenes intézkedést elrendelő jogerős végzésében a Fővárosi Törvényszék felszólította az alperest, hogy

a szóban forgó ingatlant a saját személyes ingóságaitól kiürítve, a lakás elhagyásával bocsássa a felperes rendelkezésére. Az alperes az éppen külföldön tartózkodó felperes értesítésének mellőzésével a saját tulajdonában álló házba bement, és onnan az ingóságok egy részét elvitte. Arra nézve azonban kétséget kizáró bizonyítékok nem merültek fel, hogy a gázkazánt is elvitte volna, magáról a gázkazán elszállításáról – noha az kellően nagy volt ahhoz, hogy külön is észleljék – a szomszéd tanúk sem tettek említést, tanúként pedig e körülmények tisztázása érdekében az elsőfokú bíróság sem hallgatta meg őket. A ház külföldi út előtti és utáni belső állapotát tanúsító egyéb tanúk, konkrétan a felperes édesapja, édesanyja és unokatestvére tanúvallomását pedig a felek közti elmérgeződött viszony miatti elfogultság okán a másodfokú bíróság nem tartotta figyelembe vehetőnek. Az alperes állítása szerint maga a felperes távolította el az ingóságokat a házból, amelyet a kiskorú gyermekével készült hangfelvétellel is bizonyítani kívánt; ezt a törvényszék szerint az elsőfokú bíróság észszerű indok nélkül rekesztette ki a bizonyítékok köréből. További tényállás-megállapítási anomáliaként észlelte a törvényszék azt, hogy a rendőrségi jegyzőkönyvek szerint a gázkazán leszerelését szakszerűen végezték el, vagyis azt csak szakember csinálhatta, azonban egyetlen tanú sem tett említést arról, hogy az alperessel együtt bárki más is érkezett volna a házba akkor, amikor az alperes a házban található ingóság egy részét utánfutóval elszállította.

- [5] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozatlannak, a gázkazán alperes általi leszerelését bizonyítatlannak találta; továbbá az alperesnek a házba való bejutását és onnan az ingóságok elszállítását jogszerűnek értékelte. Utóbbi körében kimondta, hogy miután a felek között a bontóperi eljárás folyamatban van, a házastársi közös vagyon megosztása kérdésében pedig sem a felek között nem jött létre megállapodás, sem a bíróság még nem hozott döntést, így nem minősül birtokháborításnak az, ha valamelyik fél az ingatlanból különböző ingóságokat elszállít. Az, hogy az alperes a felperes távollétében a perbeli ingatlanba több alkalommal bement, nem valósított meg birtokháborítást, mivel az alperes a perbeli ingatlan kizárólagos tulajdonosa, így a tulajdonosi jogai csorbultának azzal, ha az ingatlanba egyáltalán nem mehetne be. A jogerős ideiglenes intézkedés ugyan a felperest jogosította fel az ingatlan kizárólagos használatára, ami azt jelenti, hogy az alperes az ingatlant nem használhatja életvitelszerűen, de azt nem jelenti, hogy oda akár ellenőrzés céljából ne térhetne vissza, a házba ne léphetne be. Végül a kazán vonatkozásában sem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját, miután a törvényszék szerint azt a tényt, hogy a kazánt az alperes vitte el, nem sikerült kétséget kizáróan bizonyítani.

- [6] 3. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.634.920/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az véleménye szerint ellentétes az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével (ezen belül is a magánlakáshoz való joggal), valamint az Alaptörvény XXVIII. cikkével, vagyis a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal. Bár utóbbi vonatkozásában szám szerint a XXIV. cikket jelölte meg, a kérelem azonban tartalmilag az Alaptörvény XXVIII. cikkébe ütközést állítja, nem pedig az ügygel összefüggésbe nem hozható XXIV. cikk sérelmét.

- [7] Az indítványozó szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga azért sérült, mert felperesi kereseti kérelme arra is vonatkozott, hogy a bíróság állapítsa meg a birtoksértést, mind az ingóságok elszállítása, mind az alperesnek az általa használt ingatlanba való bejutása miatt, erről a kereseti kérelemről azonban csak az elsőfokú bíróság rendelkezett, a másodfokú bíróság nem. Mindez érvelése szerint sértette a tisztességes bírósági eljárás részjogosítványát, a bírósághoz fordulás jogát, mivel a bíróság köteles lett volna a kereseti kérelem kimerítésére, e kötelezettségének azonban elmulasztott eleget tenni. A magánlakáshoz való jog sérelme pedig az indítványozó szerint abban állt, hogy a törvényszék pusztán az ingatlan tulajdoni viszonyaira alapította ítéletét, nem pedig a tényleges birtoklásra; ezzel kapcsolatban továbbá kifejezetten figyelmen kívül hagyta azt a – indítványozó szerint bizonyított – tényt, hogy a felek közötti megállapodás alapján a felperesnek joga volt az érintett ingatlan kizárólagos használatára, mely az alperes bejutásának jogszerűségét teljességgel ki kellett, hogy zárja.

- [8] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket. E vizsgálat alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be.

- [9] Az indítványozó indítványában valójában pusztán a másodfokú bírósági ítélettel történő egyet nem értését fejezi ki, és az az által lefolytatott bizonyítást, illetve az ezen bizonyítás alapján megállapított tényállást támadja. A panasz érdemi alkotmányjogi okfejtést nem tartalmaz; az indítvány a másodfokú bíróság tényállás-megállapítási és bizonyítékértékelési tevékenységének, valamint magának a bírósági döntésnek a tartalmi kritikáját foglalja magában, ezért az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó. Valójában a periratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a másodfokú bíróság számot adott arról, hogy a felperes kereseti kérelmeit miért nem találta megalapozottnak; a bíróság döntött e kereseti kérelmekről, csak éppen azokat alaptalannak találta, és elutasította. Úgyszintén megindokolta a törvényszék azt, hogy a konkrét perbeli körülmények között miért tartotta jogszerűnek az alperesnek a házba való bejutását; az ezzel kapcsolatos indítványozói érvelés ezért pusztán a bíróság jogértelmezését támadja, érdemi alkotmányjogi sérelem lehetőségének a felvetése nélkül.
- [10] Összességében a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek; a tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése ugyanis a bíróságok, ezen belül is elsősorban a Kúria, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [11] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 44.Pf.634.920/2018/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. július 2.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1859/2018.

